

Přehled vykázaných diagnóz dle podkapitol MKN-10

VERZE 1.1

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Ondřej Šanca ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Hana Davidová ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹
Recenzenti:	¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Datum vytvoření dokumentu:	17. 8. 2023
Datum schválení poradou vedení UZIS:	17. 8. 2023
Citace:	Šanca O., Jarkovský J., Klika P., Davidová H., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Přehled vykázaných diagnóz dle podkapitol MKN-10. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2023. Dostupné z: https://www.nzip.cz/clanek/1749-prehled-vykazane-diagnozy-podkapitoly-mkn-10-nrhzs . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/datova-sada/164

1.1 Primární cíl

Primárním cílem datové sady je poskytnout uživatelům základní představu o vykazování jednotlivých diagnóz v rámci veřejného zdravotního pojištění s možností členění dle krajů a okresů, pohlaví a věku.

1.2 Základní informace

V rámci zveřejňování dat z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) vznikla datová sada přinášející informace o počtu pacientů s vykázanými diagnózami členěné podle pohlaví, věku a bydliště ve formě agregovaných dat na úrovni jednotlivých podkapitol kódování MKN-10. Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a bude dostupná v jejich národním katalogu.

Jeden řádek souboru obsahuje informaci o diagnózách do patřičného detailu v kombinaci s dalšími sledovanými parametry (věk, pohlaví, okres bydliště). Záznamy jsou také rozděleny dle pozice vykázané diagnózy (hlavní nebo vedlejší).

Názvy a další charakteristiky diagnóz a jejich skupin jsou k dispozici na webu věnovaném [MKN10 klasifikaci](#).

Z technického hlediska jde o kombinaci údajů z datové věty AB (hlavní diagnózy), (hlavičky dokladů o poskytnutých ZS) a datové věty AC druh položky 8 (vedlejší diagnózy), (řádky dokladů s údaji o jednotlivých poskytnutých ZS) dle Datového rozhraní NRHZS, blíže viz dokumentace Národního registru hrazených zdravotních služeb na <https://www.uzis.cz/index.php?pg=registry-sber-dat--narodni-registr-hrazenych-zdravotnich-sluzeb>.

1.3 Interpretace a informační hodnota

Datová sada vychází z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) obsahujícího data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Základním cílem datové sady je poskytnout sumární údaje o počtech pacientů s vykázanými diagnózami z jednotlivých MKN podkapitol a vývoj jejich vykazování v čase.

Pro interpretaci je klíčové si uvědomit, že jde pouze o počty pacientů, jimž byla na danou diagnózu vykázána zdravotní péče hrazená z veřejného zdravotního pojištění, nikoliv o pacienty s jistotou trpící danou diagnózou.

1.4 Informační limity

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění...) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně (např. výkony agregované do ošetrovacího dne při lůžkové péči) nejsou v datové sadě k dispozici. Vykázání diagnózy neznamena, že daný pacient touto diagnózou skutečně trpí, může jít např. o podezření na diagnózu, předběžnou diagnózu, preventivní vyšetření apod.

1.5 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je sumarizace různých aspektů vykazování zdravotní péče, např.:

- Vizualizace trendu počtu osob s vykázanou diagnózou.
- V kombinaci s dalšími datovými zdroji o demografii ČR je možné vytvořit např. mapu počtu vykázaných diagnóz v krajích vztahených na 100 000 obyvatel

- Porovnání vykazování diagnóz na hlavní a na jakékoliv diagnóze

Příklad konkrétního výstupu:

- Počet osob s vykázanou podkapitolou Diabetes mellitus (E10–E14) od roku 2010 setrvale roste. V roce 2019 tato hodnota činila 961 693 s průměrným věkem 66,9 let.
- Nejvíce vykázaní v přepočtu na 1 pacienta u kapitoly Diabetes mellitus (E10–E14) bylo ve věkové kategorii 10-14 let nejméně naopak v kategorii 95+ let.

1.6 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16; datová sada obsahuje pouze agregované hodnoty.

1.7 Klíčová slova

NRHZS, veřejné zdravotní pojištění, mezinárodní klasifikace nemocí, populace, demografická charakteristika, vykázaná zdravotní péče

1.8 Klasifikace dle EuroVoc

Medical care, Diseases

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace
 - 1 x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 4 945 459
- Počet popisných atributů: 9
- Velikost: 218 MB
- Odborný garant: Jiří Jarkovský

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Z důvodu ochrany osobních údajů jsou ze souboru vyřazeny záznamy o psychiatrických diagnózách (F10-F99). Kromě tohoto nejsou prováděny žádné korekce, jsou využita data, tak jak byla nahlášena poskytovateli zdravotním pojišťovnám. Datový soubor je agregován dle stratifikací souboru na počty unikátních pacientů s danou diagnózou.

5 Atributy datové sady

1. Rok

- Název parametru: rok
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Rok vykázaní diagnózy.
- Možné hodnoty: od roku 2010 do posledního uzavřeného roku

2. Věková kategorie

- Název parametru: vek_kat
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: 5letá věkové kategorie pacienta v době poskytnutí zdravotní služby.
- Možné hodnoty:
 - 1) 0-4 roky
 - 2) 5-9 let
 - 3) 10-14 let
 - 4) 15-19 let
 - 5) 20-24 let
 - 6) 25-29 let
 - 7) 30-34 let
 - 8) 35-39 let
 - 9) 40-44 let
 - 10) 45-49 let
 - 11) 50-54 let
 - 12) 55-59 let
 - 13) 60-64 let
 - 14) 65-69 let
 - 15) 70-74 let
 - 16) 75-79 let
 - 17) 80-84 let
 - 18) 85-89 let
 - 19) 90-94 let
 - 20) 95+ let
 - 99) Neznámý věk

3. Pohlaví

- Název parametru: pohlavi
- Datový typ: string
- Popis parametru: Pohlaví pacienta.
- Možné hodnoty:
 - 1) 1 – muž
 - 2) 2 – žena
 - 3) 99 – neuvedeno

4. Okres bydliště pacienta

- Název parametru: pacient_id_okres
- Datový typ: string
- Popis parametru: Okres bydliště pacienta v době poskytnutí zdravotní služby.
- Možné hodnoty: viz číselník okresů (LAU), pro optimalizaci velikosti souboru obsahují data pouze část za písmeny CZ v LAU kódu

5. Kraj bydliště pacienta

- Název parametru: pacient_id_kraj
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Kraj bydliště pacienta v době poskytnutí zdravotní služby.
- Možné hodnoty: viz číselník okresů (NUTS3), pro optimalizaci velikosti souboru obsahují data pouze číselnou část NUTS3 kódu

6. Kód MKN-10 podkapitoly

- Název parametru: MKN_podkap
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Kód MKN podkapitoly
 - 1) 0 - Neplatný kód
 - 2) 1 - Střevní infekce (A00–A09)
 - 3) 2 - Septikémie (A40–A41)
 - 4) 3 - Ostatní infekční nemoci (jiné A00–B99)
 - 5) 11 - Solidní zhoubné nádory (C00–C80, C97)
 - 6) 12 - Hematoonkologická onemocnění (C81–C96)
 - 7) 13 - Nezhoubné novotvary (D00–D48)
 - 8) 20 - Nemoci krve a krevtovorných orgánů (D50–D89)
 - 9) 25 - Diabetes mellitus (E10–E14)
 - 10) 26 - Ostatní endokrinní nemoci (jiné E00–E90)
 - 11) 30 - Organické duševní poruchy včetně symptomatických (F00–F09, G30)
 - 12) 40 - Epilepsie (G40, G41)
 - 13) 41 - Ostatní nemoci nervové soustavy (jiné G00–G99)
 - 14) 45 - Nemoci oka a očních adnex (H00–H59)
 - 15) 46 - Nemoci ucha a bradavkového výběžku (H60–H95)
 - 16) 49 - Nemoci chlopní (I05–I08, I34–I39)
 - 17) 50 - Ischemická choroba srdeční (I20–I25)
 - 18) 51 - Srdeční arytmie (I44–I49)
 - 19) 52 - Selhání srdce (I50)
 - 20) 53 - Cévní nemoci mozku (I60–I69)
 - 21) 54 - Nemoci cév (I70–I89)
 - 22) 55 - Ostatní nemoci oběhové soustavy (I00–I99)
 - 23) 60 - Nemoci horních cest dýchacích (J00–J11, J30–J39)
 - 24) 61 - Pneumonie, akutní infekce dolních cest dýchacích (J12–J22)
 - 25) 62 - Chronické nemoci dolních cest dýchacích (J40–J47)
 - 26) 63 - Ostatní nemoci dýchací soustavy (J60–J99)
 - 27) 69 - Nemoci dutiny ústní (K00–K14)
 - 28) 70 - Nemoci jícnu, žaludku a dvanáctníku (K20–K31)
 - 29) 71 - Nemoci střev (K35–K38, K50–K64)
 - 30) 72 - Břišní kýla (K40–K46)
 - 31) 73 - Nemoci jater, žlučníku a slinivky břišní (K70–K86)
 - 32) 74 - Ostatní nemoci trávicí soustavy (K65–K67, K90–K93)
 - 33) 80 - Nemoci kůže a podkožního vaziva (L00–L99)
 - 34) 85 - Artropatie (M00–M25)
 - 35) 86 - Dorzalgie, onemocnění páteře (M40–M54)
 - 36) 87 - Ostatní poruchy svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně (jiné M00–M99)
 - 37) 90 - Nemoci ledvin a močové soustavy (N00–N39)

- 38) 91 - Nemoci prostaty a mužských pohlavních orgánů (N40–N51)
- 39) 92 - Nemoci prsu a ženských pohlavních orgánů (N60–N98)
- 40) 93 - Jiná onemocnění močové a pohlavní soustavy (N99)
- 41) 95 - Potrat (O00–O08)
- 42) 96 - Porod (O80–O84)
- 43) 97 - Komplikace těhotenství, porodu a šestinedělí (jiné O00–O99)
- 44) 100 - Stavy vzniklé v perinatálním období (P00–P96)
- 45) 101 - Vrozené vady, deformace a chromozomální abnormality (Q00–Q99)
- 46) 105 - Bolest - hrdlo, hrud', břicho, pánev (R07, R10)
- 47) 106 - Ostatní příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy (jiné R00–R99)
- 48) 110 - Poranění hlavy (S00–S09)
- 49) 111 - Zlomeniny (Sx2)
- 50) 112 - Ostatní poranění a následky (S10–T14 mimo Sx2, T79, T90–T98)
- 51) 113 - Následky vnějších příčin (T15–T79)
- 52) 114 - Komplikace zdravotní péče a pomůcek (T80–T88)
- 53) 120 - Prohlídka/vyšetření (Z00–Z13)
- 54) 121 - Živě narozené děti (Z38)
- 55) 122 - Následná péče, rehabilitace (Z40–Z54, mimo Z51)
- 56) 124 - Jiné faktory ovliv. zdravotní stav, kontakt se službami (jiné Z00–Z99)
- 57) 130 - Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti (V01–Y98)

7. Druh diagnózy

- Název parametru: typ_dg
- Datový typ: string
- Popis parametru: Informace, na které pozici byla diagnóza vykázána
- Možné hodnoty:
 - ZDG – Vykázání diagnózy na hlavní pozici libovolného dokladu o zdravotní péči (mimo komplement)
 - DG – Vykázání diagnózy na hlavní, nebo vedlejší pozici libovolného dokladu o zdravotní péči (mimo komplement)

8. Počet pacientů

- Název parametru: pacienti
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Počet unikátních pacientů, kteří mají vykázanou danou kategorii diagnózy v kombinaci s dalšími sledovanými parametry v daném roce
- Možné hodnoty: libovolné celé číslo

9. Průměrný věk skupiny

- Název parametru: prum_vek
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Průměrný věk pacientů definovaných kombinací parametrů uvedených v daném řádku
- Možné hodnoty: libovolné reálné číslo